

Les noves excavacions arqueològiques a Mas dels Frares (Constantí) confirmen el caràcter senyorial d'aquesta vil·la romana del Camp de Tarragona

Finalitza la quarta campanya d'excavacions arqueològiques a la vil·la romana de Mas dels Frares (Constantí).

L'ICAC ha presentat aquest dimecres, 13 de juliol, els resultats de la quarta campanya arqueològica al jaciment del Mas dels Frares (Constantí), que ha tingut lloc en aquesta vil·la romana del 27 de juny al 15 de juliol.

Els directors tècnics de l'excavació, **Karen Fortuny** i **Òscar Caldés**, investigadors predoctorals de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica, han acompanyat la premsa al jaciment i han exposat els principals resultats de la campanya de 2022.

L'excavació arqueològica de 2022 s'ha centrat en l'ampliació de l'espai termal de la vil·la, a partir de la **documentació de dues piscines** més. Les dues noves estances, relacionades amb l'espai termal de la vil·la, compten **amb un sol i un revestiment de molt bona qualitat**. Aquestes troballes posen de manifest la presència d'un dels conjunts termals més rellevants del Camp de Tarragona. És un fet singular perquè les vil·les romanes del Camp de Tarragona documentades acostumen a tenir unes dimensions bastant més reduïdes, més modestes, que les que s'han detectat a Mas dels Frares.

Finalment, s'han continuat trobant **evidències de la continuïtat d'espais residencials d'època visigoda**, bastits en un període en què havien desaparegut els models de les grans vil·les residencials del Camp de Tarragona, associades a les classes nobles de la ciutat.

L'excavació arqueològica ha

permès localitzar dues noves estances relacionades amb les termes.

Caldés ha explicat com, a partir de la superposició de diverses capes de paviments, tot sembla indicar una cronologia de segle V-VI, sabent que hi ha una proto vil·la o un assentament agrícola del segle II aC. Seria en època augustea que es monumentalitza l'assentament i, segurament, es quan es construeix tot el conjunt termal. Hi hauria indicis de noves activitats ja en època baix imperial i que perdura fins a inicis del segle VII. Per tant, estariem parlant d'una ocupació d'entorn els 800-900 anys.

Vista del sector nou excavat al jaciment de Mas dels Frares (Constantí), amb les dues noves

estances trobades. Foto: ICAC (CC BY 4.0).

Els bons resultats pel que fa a la importància de les restes trobades, sobretot a nivell arquitectònic però també pel que fa als murs, revestiments i paviments, augura noves troballes en el futur, ja que encara no s'ha esgotat ni el 50 % de l'estratigrafia del jaciment, que tot indica pot arribar a esdevenir un conjunt termal espectacular.

Fortuny, per la seva banda, ha volgut remarcar una fita important: Recentment, **el projecte de recerca que empara les intervencions ha estat acceptat per la Direcció General del Patrimoni Cultural dins de la convocatòria de projectes quadriennals en matèria d'arqueologia i paleontologia (període 2022-2025)**. Amb aquest nou suport, s'obre una nova etapa en què continuaran els treballs arqueològics al jaciment i s'analitzarà l'evolució d'aquest sector de l'*ager Tarraconensis*, fonamental en el procés de creació de l'actual vil·la de Constantí.

Vista del jaciment de Mas dels Frares (Constantí), ubicat a la part inferior del Celler Experimental de la Facultat d'Enologia de la URV. A la dreta, Karen Fortuny i Josep Maria Puche comenten la proposta de planimetria del jaciment. Foto: ICAC (CC BY 4.0).

En aquesta nova etapa **els treballs d'excavació s'estendran a nous jaciments de l'entorn**, com el de l'Ermita de Sant Llorenç o de la Creu d'en Salom. Això permetrà als investigadors determinar l'abast del conjunt arqueològic i establir un lligam, un nexa, entre l'època romana d'aquesta àrea del Camp de Tarragona i l'origen històric de la vil·la de Constantí.

Els treballs arqueològics a Mas dels Freres destaquen també pel vessant didàctic del projecte, en què **han participat una desena d'estudiants en pràctiques de la URV** (d'història i d'arqueologia) que han pogut practicar amb les tècniques pròpies del treball de camp arqueològic i de la restauració. Això últim, gràcies a la participació de Marta Martín, professional de la restauració. La seva tasca facilitarà en un futur museïtzar les restes del jaciment i incorporar-lo al conjunt d'elements patrimonials de Constantí i del Camp de Tarragona.

Els treballs de restauració als murs i paviments del jaciment permetran en un futur la museïtzació de les restes arqueològiques. A la foto, la restauradora Marta Martín ensenya la pràctica de la restauració a un alumne en pràctiques d'Història i Arqueologia de la URV.

Els treballs de restauració als murs i paviments del jaciment permetran en un futur la museïtzació de les restes arqueològiques. A les fotos anteriors, la restauradora Marta Martín ensenya la pràctica de la restauració a un alumne en pràctiques d'Història i Arqueologia de la URV.

Els treballs arqueològics de l'ICAC formen part del projecte de recerca **Estudi i difusió de la vil·la romana del Mas dels Frares (Constantí, Tarragonès), II Fase** i s'han dut a terme sota la coordinació de **Francesc Rodríguez**, investigador de l'equip de recerca en **Arqueologia Cristiana i de l'Antiguitat Tardana**, i la direcció tècnica de **Karen Fortuny, Òscar Caldés i Josep Maria Macias**.

La intervenció té la col·laboració de l'**Ajuntament de Constantí**, el CRDO Catalunya i la participació de la Facultat d'Enologia de la URV.

El jaciment de Mas dels Frares és a tocar del municipi de Constantí, que podem veure al fons de la fotografia. A la dreta, Òscar Caldés, codirector dels treballs d'excavació al jaciment en la campanya 2022. Foto: ICAC (CC BY 4.0).

Aquesta intervenció forma part del projecte **Estudi i difusió de la vil·la romana del Mas dels Frares (Constantí, Tarragonès)**, finançat amb un projecte quadriennal del Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya (CLT009/18/00100).

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**